

20 jaar voor de dieren

Jaarverslag Partij voor de Dieren 2022

**Partij voor
de Dieren**

Flinke groene en diervriendelijke groei

2022 stond in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen én ons 20-jarig jubileum. De eerste maanden van het jaar zijn we hard bezig geweest met de campagne. Deze bleek heel succesvol. In maart hebben we een geweldig resultaat behaald. De Partij voor de Dieren is gegroeid van 33 naar 62 raadszetels. We zijn dus bijna verdubbeld in aantal raadszetels. Daarmee is flinke groene en diervriendelijke groei gerealiseerd. De PvdD is nu vertegenwoordigd in 29 gemeenten, dat waren er 17. In de meeste nieuwe gemeenten zijn we met 2 zetels binnengekomen.

In oktober hadden we nóg iets te vieren, namelijk onze 20e verjaardag! Al 20 jaar laten we zien hoe belangrijk het is niet de mens centraal te stellen, maar de gehele planeet en ál haar bewoners. Gelukkig zien steeds meer mensen dat ook en hebben we al veel kunnen bereiken de afgelopen jaren. Reden voor een feestje!

Campagne gemeenteraadsverkiezingen

Dit jaar deden we mee aan de gemeenteraadsverkiezingen in 29 gemeenten:

Alkmaar, Almere, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Breda, Buren, Culemborg, Den Haag, Den Bosch, Dordrecht, Eindhoven, Enschede, Gouda, Groningen, Haarlem, Heerlen, Leiden, Maastricht, Nijmegen, Pijnacker-Nootdorp, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Zaanstad, Zutphen en Zwolle.

Onze boodschap was: Verbeter de wereld, begin dicht bij huis! Als we onze krachten bundelen, kunnen we juist in onze eigen buurt samen het grote verschil maken.

Campagneactiviteiten

Lezingen en filmavonden

Onze partijleider Esther Ouwehand is tijdens de campagne het land doorgegaan om lezingen te geven over de doorslaggevende stem: hoe een kleine groep burgers het grote verschil kan maken. Ze liet hierbij zien dat geweldloos verzet tegen een onwillige overheid veel meer kans van slagen heeft dan enige andere vorm van revolutie. En daar is de Partij voor de Dieren natuurlijk hét voorbeeld van! Na afloop ging ze met de lijsttrekker van de betreffende gemeente in gesprek.

Ook onze Tweede Kamerleden en Eerste Kamerlid Niko Koffeman hebben in aanloop naar de verkiezingen lezingen gehouden in verschillende gemeenten. Daarnaast gaf schrijver, filosoof en kunstenaar Eva Meijer een online lezing speciaal voor leden van de Partij voor de Dieren. Ze vertelde over dieren in de politiek: wat vinden zij er eigenlijk van? Eva Meijer ging in op wat het betekent om dieren politiek echt serieus te nemen en hoe we met ze in gesprek kunnen gaan over de wereld die we delen. Na afloop was er tijd voor een live Q&A.

Naast lezingen werden er ook filmavonden georganiseerd door het hele land. Bezoekers konden kijken naar 'The Hidden Life of Trees'. In deze documentaire onderzoekt boswachter en bestsellerauteur Peter Wohlleben of bomen met elkaar kunnen communiceren. Na afloop konden de bezoekers in gesprek met de lijsttrekker van die gemeente. Er werden interessante gesprekken gevoerd over wat de politiek en wijzelf kunnen doen om onze leefomgeving te beschermen, te vergroenen en schoner te maken.

Symposium NGPF

De Nicolaas G. Pierson Foundation, het wetenschappelijk bureau van de Partij voor de Dieren, organiseerde een online symposium over het belang van groene gemeenten. Marianne Thieme, destijds directeur van de NGPF, ging in gesprek met ecologen en experts dr. ir. Robbert Snep en Fabrice Ottburg over de voordelen, de mogelijkheden én de valkuilen op het gebied van groene gemeenten.

Campagnemateriaal

De M.L. Thieme Uitgeverij, vernoemd naar voormalig partijleider Marianne Thieme, gaf een speciale editie uit van het magazine Kanarie in de Kolenmijn. Deze uitgave ging over biodiversiteit en werd samengesteld door ons wetenschappelijk bureau, de Nicolaas G. Pierson Foundation. Leden kregen een exemplaar thuisgestuurd. Ook was het magazine online te lezen, zodat iedereen onze boodschap voor meer biodiversiteit kon verspreiden.

Daarnaast kregen leden een campagneposter en 2 flyers door de brievenbus. Met dit beeld lieten we een duidelijke boodschap achter: Alle kleine beestjes helpen! We willen meer groen en meer biodiversiteit. Samen kunnen we het verschil maken!

Ons verkiezingsprogramma 'Verbeter de wereld, begin in jouw gemeente' was behalve in het Nederlands ook te lezen in het Engels. Daarnaast waren er versies in gewone taal, gebarentaal en om te luisteren. Uiteraard had elke deelnemende gemeente een eigen lokaal programma.

Website

Voor de gemeenteraadsverkiezingen is een speciale campagnewebsite gemaakt. Bezoekers kregen meteen onze belangrijkste speerpunten te zien en konden gemakkelijk doorklikken naar ons verkiezingsprogramma, de lokale websites van de deelnemende gemeenten, onze campagnevideo en de campagne-agenda. Omdat we tijdens campagnes extra veel publieksvragen ontvangen, hadden we naast sociale media, mail en telefoon onze communicatiemogelijkheden op de website uitgebreid. Er stond tijdens werkuren een livechat open. Medewerkers van het partijbureau en een team van enthousiaste vrijwilligers stonden klaar om alle vragen te beantwoorden.

Campagne gemeenteraadsverkiezingen

Lezingen door partijleider Esther Ouwehand

Flyer gemeenteraadsverkiezingen

Speciale editie magazine Kanarie in de Kolenmijn

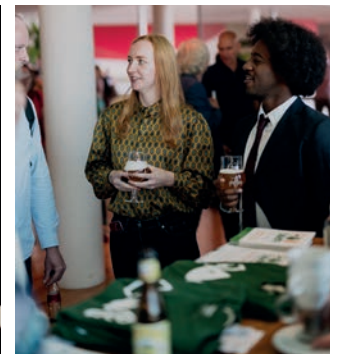
Jubileumjaar PvdD

Op 28 oktober 2002 werd voor het eerst in de wereldgeschiedenis een politieke partij opgericht die de belangen van de Aarde en ál haar bewoners als uitgangspunt koos. Hoewel de Partij voor de Dieren op het Binnenhof in eerste instantie door veel mensen als een vreemde eend in de bijt werd gezien, groeide deze al snel uit tot een vereniging met inmiddels tienduizenden leden en volksvertegenwoordigers in gemeenteraden, waterschappen, Provinciale Staten, de Tweede en Eerste Kamer en het Europees Parlement. Nog nooit kreeg een Nederlandse partij zo veel navolging in het buitenland, inmiddels heeft de PvdD zusterpartijen in 21 landen!

Dit jaar bestond de Partij voor de Dieren dus 20 jaar. Dat hebben we gevierd met een groots jubileumfeest voor onze leden in het Luxor Theater in Rotterdam. Er waren exposities met allerlei materialen die we door de jaren heen gebruikt hebben bij acties en Prinsjesdag outfits met politieke statements. Leden konden op speeddate met Kamerleden en onze Europarlementariër en er werd gedanst op de muziek van een liveband. Ook waren er stands van de Animal Politics Foundation, ons wetenschappelijk bureau de Nicolaas G. Pierson Foundation en onze jongerenorganisatie PINK!.

Ter ere van het 20-jarig bestaan van de partij publiceerde de Nicolaas G. Pierson Foundation, het wetenschappelijk bureau van de Partij voor de Dieren, een boek over het ontstaan en de geschiedenis van de partij. 'Vasthouden aan jouw idealen' werd geschreven door PvdD-oprichter Marianne Thieme en schrijver en journalist Jeroen Siebelink. In het boek komt vrijwel iedereen aan het woord die betrokken is geweest bij de ontwikkeling van de partij. Het boek werd gepresenteerd op het jubileumfeest, waar Marianne en Jeroen ook een signeersessie hielden.

20-jarig jubileumfeest in Luxor Theater in Rotterdam

Acties en demonstraties

Klimaatmars

19 juni liep de Partij voor de Dieren mee met de Klimaatmars in Rotterdam. Onder begeleiding van een brassband gingen we de straat op voor een eerlijk klimaatbeleid. We lieten het kabinet weten dat we klaar zijn met vage beloften en halve maatregelen. Vele partijgenoten en geïnteresseerden liepen mee. Ook ons Eerste Kamerlid Peter Nicolaï en onze Tweede Kamerleden Frank Wassenberg en Eva van Esch sloten aan.

Pride Walk

Op 30 juli liep de Partij voor de Dieren mee met de Pride Walk in Amsterdam. Om diversiteit en liefde te vieren en om onze onvoorwaardelijke steun aan iedereen van de LHBTQIA+- community te tonen. Naast vele partijgenoten liep ook ons Tweede Kamerlid Lammert van Raan mee.

Dierenhulp Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft veel slachtoffers gemaakt en mensen hebben moeten vluchten. Veel dieren zijn aan hun lot overgelaten of achtergelaten bij een overvol asiel. De Partij voor de Dieren heeft een helpende hand geboden aan organisaties ter plaatse die met gevaar voor eigen leven voedsel, medicijnen en andere voorraden rondbrengen naar dieren in nood.

Dankzij vele donaties hebben we ruim 130.000 euro opgehaald voor de dieren. Met dit geld zijn busjes aangeschaft voor het vervoer van geredde dieren. Ook hebben we samen met lokale stichtingen tonnen voedsel en medicatie aan dieren in nood geleverd. Tenslotte hebben we financiële steun kunnen bieden aan zowel dierenbeschermingsorganisaties die hulp bieden aan dieren op boerderijen en wilde dieren in opvangcentra, circussen en dierentuinen, als aan dappere burgers die zwerfdieren in hun omgeving eten geven.

Meldpunt Vuurwerkoverlast

De Partij voor de Dieren strijdt al jaren voor een landelijk vuurwerkverbod. Om goed in kaart te brengen waar en hoeveel (geluids-)overlast en afval er wordt veroorzaakt door vuurwerk, hebben we eind 2022 een meldpunt gelanceerd. Er kon tot 3 januari 2023 melding gemaakt worden van overlast. Uiteindelijk hebben we 7914 meldingen binnengekregen.

Naast deze acties en demonstraties is er door onze actieve leden nog veel meer actiegevoerd door het hele land. We lieten onder andere van ons horen tijdens het Krimp luchtvaart-protest. We vroegen aandacht voor de wooncrisis tijdens het Woonprotest. En we liepen 40 kilometer tijdens de Nacht van de Vluchteling om geld in te zamelen voor acute noodhulp voor mensen op de vlucht.

Opleidingen

In 2022 hebben we weer geïnvesteerd in actieve partijleden. Dat is belangrijk, want als partij kunnen we niet zonder de inzet van actieve leden. Veel trainingen in 2022 waren gericht op verkiezingen. Maar in 2022 vond ook de 3e jaargang van de Kickstart plaats. Deelnemers maakten uitgebreid kennis met het gedachtegoed en de manier van politiek bedrijven die onze partij kenmerkt. Zo maken zij een stevige start als actief lid van de partij.

Gemeenteraadsverkiezingen

Hooggeplaatste kandidaten kregen trainingen over expressieve politiek en debatteren. Gezien het grote aantal te verwachten nieuwe fracties, organiseerden we bovendien ook een training over het opstarten van een fractie.

Ter voorbereiding op de campagne is een flyertraining gegeven via een livestream. Met onder meer rollenspellen, tips & trucs en vraag & antwoord. Ook via social media zetten actieve leden zich in tijdens de campagne – daarom hebben we ook daar een online training voor georganiseerd. En voor degenen die meededen aan lokale debatten organiseerden we debatteren in verkiezingstijd.

Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen

Begin van het jaar vond de laatste dag van de Leergang Provinciale Staten/Waterschappen plaats. In deze Leergang kunnen (potentiële) kandidaten voor de Provinciale Staten en/of waterschappen hun politieke talenten ontdekken en ontwikkelen, hun kennis uitbreiden en leren hoe zij onze idealen en manier van expressieve politiek bedrijven kunnen toepassen.

Leden van kandidatencommissies voor de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen volgden praktische en inhoudelijke trainingen ter voorbereiding op het selectieproces. Vanaf het moment dat de kandidatenlijsten bekend zijn, staan de kandidaten zelf steeds meer in de schijnwerpers. Voor veel mensen was dit nieuw. De module 'Eerste hulp bij een plek op de kandidatenlijst' hielp ze op weg.

De nieuwe mensen die op plek 1 of 2 op kandidatenlijsten stonden kregen een mediatraining. De eerste campagnetrainingen gingen eind 2022 van start: een webinar over het organiseren van events en een social media training voor leden die een partij-account beheren en voor kandidaten op plek 1 of 2.

Online opleidingscentrum

Het opleidingscentrum kreeg een nieuwe look. Al het aanbod is nu zichtbaar voor afdelingsbestuurders, coördinatoren van provinciale werkgroepen, campagneleiders en deelnemers. Het opleidingscentrum is ook verder uitgebreid, met onder meer een handboek voor afdelingsbestuurders en de werkwijze voor het lokaal maken van verkiezingsprogramma's en flyers.

Congressen

In 2022 zijn 2 congressen voor de leden georganiseerd. Nadat de congressen 2 jaar lang online moesten plaatsvinden, konden we dit jaar weer op locatie bij elkaar komen.

In juni vond het 34e congres plaats in de RAI in Amsterdam. Er waren ruim 600 leden aanwezig. Tijdens het congres werd teruggeblikt op de succesvolle gemeenteraadsverkiezingen. Het bestuur van PINK!, de jongerenorganisatie van de Partij voor de Dieren, was erbij om te vertellen over hun werk. Roanne van Voorst, bekend van het boek *Ooit aten we dieren*, gaf een inspirerende lezing over hoop. Partijleider Esther Ouwehand sloot de dag af met een [speech](#) voor de leden.

Het 35e congres vond plaats in november. Het werd gehouden in 1931 Congrescentrum in 's-Hertogenbosch, waar 544 leden aanwezig waren. Op het congres zijn de kandidatenlijsten voor de Provinciale Staten, de waterschappen en de Eerste Kamer vastgesteld. De verkiezingsprogramma's voor de Provinciale Staten en waterschappen werden met de aangenomen amendementen vastgesteld. Christine Teunissen, vervangend fractievoorzitter in de Tweede Kamer, gaf een inspirerende [speech](#).

V.l.n.r. Tweede Kamerleden Christine Teunissen, Leonie Vestering, Lammert van Raan en Eva van Esch

Leden kunnen stemmen en inspreken tijdens congressen

Werkgroepen en afdelingen

Enthousiaste vrijwilligers die zich inzetten om de Partij voor de Dieren groter te maken zijn een belangrijk onderdeel van de partij. In alle provincies zijn leden actief in afdelingen of werkgroepen. In verkiezingstijd voeren zij campagne. Ook daarbuiten organiseren zij regelmatig acties en evenementen, zoals lezingen, workshops, filmavonden of zwerfvuil opruimacties. Om de Partij voor de Dieren nog meer bekendheid te geven en onze idealen uit te dragen.

Er zijn in totaal 8 afdelingen met een gekozen afdelingsbestuur: Drenthe, Friesland, Gelderland, Groningen, Noord-Brabant, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Onder deze afdelingen vallen meerdere lokale werkgroepen. In de 4 provincies zonder afdeling is een provinciale werkgroep actief: Flevoland, Limburg, Overijssel en Zeeland.

Partijbureau

In 2022 heeft het partijbureau verschillende acties en activiteiten voor leden georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn de ledencongressen, het jubileumfeest, de demonstraties en het opleiden van nieuw en bekend talent. Daarnaast zijn er 2 nieuwe flyers gemaakt. Een algemene flyer en een themaflyer over dieren in de bio-industrie.

Ook kwamen we dit jaar opnieuw in actie met een woudfunding om de achteruitgang van de Nederlandse natuur tegen te gaan. In Nispen in Noord-Brabant hebben we voormalige landbouwgrond vrijgekocht om hier nieuwe natuur te creëren. Natuurliefhebbers kunnen 1 of meer vierkante meters natuur adopteren met als dank een prachtig natuurcertificaat. In totaal willen we in dit gebied ruim 111.000 m² landbouwgrond omzetten.

De Partij voor de Dieren vroeg het onderzoeksbureau I&O Research te peilen hoe Nederland denkt over de jacht. Uit het [onderzoek](#) is gebleken dat ruim 7 op de 10 Nederlanders (72%) het niet acceptabel vindt dat jagers voor hun plezier mogen jagen.

Medewerkers van het partijbureau hebben in 2022 weer vele duizenden telefoontjes, e-mails, brieven en vragen via sociale media zoals Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, LinkedIn en WhatsApp afgehandeld. Sociale media zijn een belangrijk communicatiemiddel voor de Partij voor de Dieren: via de sociale mediakanalen staat de partij dagelijks in contact met leden en potentiële kiezers. Ook worden via sociale media nieuws, video's en campagnes die exclusief voor sociale media gemaakt zijn verspreid.

Het partijbureau zorgt verder voor allerlei ondersteunende zaken, zoals de website, organisatie van congressen, organisatie van opleidingen, de nieuwsbrieven en het programma waar fracties en afdelingen afbeeldingen voor sociale media volgens de huisstijl kunnen maken. Maar ook alle promotiematerialen zoals spandoeken, Groeiend Verzet krantjes en flyers worden door het partijbureau verzorgd. In verkiezingstijd is het partijbureau dan ook verantwoordelijk voor alles rondom de campagne.

Daarnaast houdt het partijbureau zich bezig met ledenservice, ledenwerving en ledenadministratie. De jaarlijkse contributie van onze leden is van groot belang voor veel van de activiteiten van de partij: hoe meer middelen, hoe meer we kunnen doen.

Er moet een einde komen
aan de bio-industrie!

Kies voor de Aarde
en ál haar bewoners
Sluit je aan!

Partijbestuur

Het bestuur van de Partij voor de Dieren bestond in 2022 uit:

- Ruud van der Velden (voorzitter)
- Elze Boshart (secretaris, dit jaar herbenoemd)
- Gerard Kuipers (penningmeester, dit jaar herbenoemd)
- Bart Killestijn (algemeen bestuurslid)
- Marnix van der Werf (algemeen bestuurslid)
- Floriske van Leeuwen (algemeen bestuurslid tot 25 juni)
- Merel Hendriks (algemeen bestuurslid sinds 25 juni)
- Hanke Hoogerwerf (algemeen bestuurslid sinds 25 juni)

Het partijbestuur is onder andere verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereiding van congressen en voor de totstandkoming van verkiezingsprogramma's, kandidatenlijsten en verkiezingscampagnes.

Integriteit

De Partij voor de Dieren vindt het belangrijk dat binnen alle geledingen van de vereniging op een integere manier met elkaar wordt omgegaan en gewerkt. Daarin is geen plaats voor ongewenste omgangsvormen zoals pesten, (seksuele) intimidatie, discriminatie of agressie en geweld. Net zo belangrijk vinden wij het voorkomen van integriteitschendingen of misstanden binnen de partij en al haar afdelingen. De Partij voor de Dieren wil dan ook dat de leden die actief zijn in de vereniging op een veilige manier kwesties kunnen bespreken. Actieve leden kunnen sinds 2020 een beroep doen op een vertrouwenspersoon.

De vertrouwenspersoon heeft in 2021 met 10 melders gesproken. Zo nodig werden de melders naar de integriteitssecretaris van de partij of naar mediation/bemiddeling verwezen. De melders hebben zelf een passende keuze gemaakt om tot een oplossing van het probleem te komen.

Actieve leden hebben de mogelijkheid om meldingen van vermoedens van integriteitsschendingen te doen en klachten over grensoverschrijdend gedrag te melden. Klachten of meldingen komen binnen bij de integriteitssecretaris.

De integriteitssecretaris heeft 16 formele en informele meldingen, signalen en klachten ontvangen over in totaal 8 integriteitskwesties. In gevallen van ongewenst gedrag is de zender van het gedrag hierop aangesproken. Bij enkele meldingen speelde het gedrag waarover de melding ging zich af buiten onze partij. Deze meldingen konden formeel dus niet verder in behandeling genomen worden, maar waar nodig en mogelijk hebben wel vervolgacties plaatsgevonden.

Op basis van signalen en klachten heeft 1 onderzoek plaatsgevonden.

Volksvertegenwoordigers

We zijn de eerste politieke partij die niet de kortetermijnbelangen van de mens centraal zet, maar de gehele planeet en ál haar bewoners. Onze volksvertegenwoordigers zetten dierenrechten, natuur en milieu nadrukkelijk op de politieke agenda. Zij benadrukken steeds opnieuw dat de huidige crises op het gebied van klimaat, voedsel, economie, energie, dierenwelzijn en biodiversiteit met elkaar samenhangen – en dus ook alleen in samenhang aangepakt kunnen worden.

Onze volksvertegenwoordigers maken ruimschoots gebruik van de middelen die zij ter beschikking hebben: ze dienen moties in, vragen debatten aan, stemmen over wetten en stellen vragen (Kamervragen, Statenvragen, etc.). Ze zetten onze kernthema's op de agenda en laten hun stem duidelijk horen. Maar ook buiten de Kamers, Staten, raden en waterschappen zijn ze actief door mee te doen aan acties, evenementen en door campagne te voeren.

Hieronder een greep uit de werkzaamheden van onze volksvertegenwoordigers.

Voor een meer volledig beeld verwijzen we graag naar onze website, waar elke fractie te vinden is. Veel fracties hebben een eigen jaarverslag. Op de website is ook een overzicht van de [successen](#) te vinden.

PvdD-fracties Almere en Haarlem vieren de verkiezingsuitslag

Tweede Kamer

In 2022 hebben we mooie successen behaald in de Tweede Kamer. Het houdverbod voor dierenbeulen wordt verdubbeld naar maximaal 20 jaar. Dit is een flinke stap in de richting van een levenslang houdverbod. Hiervoor vragen we ook aandacht in ons huisdierenakkoord, welke wij dit jaar samen met de VVD hebben ingediend. Naast het houdverbod voor dierenbeulen, willen we een import- en handelsverbod voor doorgefokte honden en katten en een chipplicht voor katten.

De Tweede Kamer wil dat het cameratoezicht in slachthuizen toeneemt. Een voorstel van de Partij voor de Dieren hiertoe werd aangenomen. Naar aanleiding van aanhoudend dierenleed in slachthuizen, hebben wij ook een meldpunt voor misstanden in het toezicht in de vleessector geopend.

Voor het eerst in jaren is er een doorbraak in het proefdierenbeleid. Naar aanleiding van 6 aangenomen voorstellen van de Partij voor de Dieren wil de Tweede Kamer een versnelde omschakeling naar proefdiervrij onderzoek.

Dankzij de inzet van de Partij voor de Dieren moet het kabinet voorlopig stoppen met de bouw van het enorme Facebook-datacenter in Zeewolde. Goed nieuws voor klimaat, natuur, burgers en boeren. Nog meer goed nieuws voor het klimaat: de Tweede Kamer wil dat er een einde komt aan het importeren van houtige biomassa uit Rusland. Het voorstel van de PvdD dat hiertoe opriep werd aangenomen.

Tenslotte heeft de Partij voor de Dieren ervoor gezorgd dat mensen hun blikje met statiegeld in kunnen leveren in de supermarkt. En dat er eindelijk minder dozen gebruikt gaan worden voor bestellingen.

In oktober legde Esther Ouwehand haar taken als Tweede Kamerlid en fractievoorzitter vanwege overbelasting tijdelijk neer. Christine Teunissen nam het fractievoorzitterschap tijdelijk over. De vrijgekomen zetel werd door Eva Akerboom ingevuld zodat de fractie op sterkte bleef.

Eerste Kamer

Als een wet in de Tweede Kamer is aangenomen, is de Eerste Kamer de volgende plek waar de wet wordt behandeld. In de Eerste Kamer kan een wet niet meer gewijzigd worden, alleen aangenomen of verworpen. Ook in 2022 heeft de Partij voor de Dieren in de Eerste Kamer invloed uitgeoefend op het politieke debat.

Zo diende PvdD-senator Niko Koffeman een motie in die het kabinet opriep de komst van het datacenter van Facebook in Zeewolde voorlopig niet door te laten gaan. Er was massale steun voor deze motie. PvdD-senator Peter Nicolaï opende een meldpunt voor onder druk gezette of geïntimideerde ambtenaren rondom de invoering van het DSO, het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Daarnaast heeft Nicolaï aandacht gevraagd voor de oorlogsmisdaden van Hendrikus Colijn. Deze latere leider van 5 Nederlandse kabinetten pleegde misdaden tijdens de zogeheten Lombok-expeditie in de koloniale oorlog tegen de Indonesische bevolking. Peter Nicolaï voert een pleidooi om de gebeurtenissen in Indonesië alsnog te onderzoeken in termen van recht en onrecht. Dat alles zal moeten worden meegenomen als leerproces in een nieuwe bestuurscultuur van transparantie, openheid en menselijke maat dat in het rechtsstaatdebat voorop staat en moet leiden tot verantwoording over in het verleden gepleegde oorlogsmisdrijven.

Provinciale Staten

In 2022 was de wolf veel in het nieuws. De Partij voor de Dieren streed uiteraard voor goede bescherming van de wolf. In de provincies Drenthe en Gelderland hebben we hier veel aandacht aan besteed. PvdD Drenthe droeg er zorg voor dat er genoeg natuurlijk voedsel is voor de wolf. Dankzij PvdD Gelderland zette de rechter een streep door de plannen om de wolf met een paintballgeweer te beschieten.

Provincie Friesland gaat dankzij de Partij voor de Dieren preventieve maatregelen nemen tegen fauna-slachtoffers. Onze fractie in Zuid-Holland heeft het provinciebestuur opgeroepen betere bescherming te bieden aan de haas, het konijn en de wilde eend. In Noord-Holland kwam er dankzij de inzet van de PvdD noodhulp aan wildopvangcentra en moeten er schuilmogelijkheden voor dieren in de wei worden gestimuleerd. In Noord-Brabant stemde een ruime meerderheid van de Provinciale Staten voor het PvdD-voorstel om minder landbouwdieren te houden als dé oplossing voor het stikstofprobleem. Dit draagt ook bij aan snel natuurherstel en woningbouw.

In de provincies werden ook successen geboekt voor het klimaat. Groningen krijgt dankzij een PvdD-voorstel een klimaatbos. In Friesland werden de klimaatdoelen verhoogd en werd ermee ingestemd om werk te maken van de plantaardige eiwittransitie. Noord-Holland riep de klimaat- en biodiversiteitscrisis uit. Ook is in dit provinciehuis nu plantaardig eten de norm.

PvdD Limburg zorgde ervoor dat er een juridische analyse komt van de kap van het Sterrenbos.

In Zeeland was er aandacht voor het initiatief 'Stroom voor de toekomst'. Hierbij wordt gekeken naar een serieuze aanpak van de energietransitie. In Flevoland is het voorstel van de PvdD aangenomen dat ervoor zorgt dat er geen grote datacenters in de provincie komen. Dankzij PvdD Gelderland gaat er gekeken worden naar veiliger openbaar vervoer in de regio. Op initiatief van PvdD Utrecht gaat de provincie onderzoeken of er een betaalbaar, provinciaal OV-abonnement kan komen. Zo stimuleren we burgers om vaker voor duurzame mobiliteit te kiezen.

Onze Statenfractie in Overijssel ondernam actie tijdens de opvangcrisis in Ter Apel deze zomer. Het voorstel voor een acute crisisoplossing werd met een ruime meerderheid aangenomen en het provinciebestuur moest op zoek naar noodopvanglocaties om vluchtelingen op te vangen.

Gemeenteraden

2022 was een fantastisch jaar voor onze gemeenteraden. Na de verkiezingen is de Partij voor de Dieren bijna verdubbeld in aantal raadszetels, van 33 naar 62 zetels. De PvdD is nu vertegenwoordigd in 29 gemeenten, dat waren er 17. In de meeste nieuwe gemeenten kwamen we met 2 zetels binnen. Daarnaast hebben we voor het eerst 4 wethouders. Marco van der Wel ging namens de Partij voor de Dieren aan de slag als wethouder in Arnhem. Groningen kreeg een PvdD-wethouder met Eiwittransitie in haar portefeuille: Kirsten de Wrede. Jesse Luijendijk werd wethouder van de gemeente Almere. En Johnas van Lammeren is sinds dit jaar wethouder in Amersfoort.

Ook zijn er in veel gemeenten successen geboekt voor dieren, natuur, milieu en bewoners. In Amersfoort en Nijmegen zijn fossiele reclames verboden dankzij voorstellen van de PvdD. In Nijmegen geldt er daarnaast ook een verbod op vleesreclames. Zwolle en Arnhem zijn dankzij de PvdD voortaan vuurwerkvrij en ook in Apeldoorn werd er een vuurwerkvrije jaarwisseling gevierd. Gouda wordt uiterlijk vanaf jaarwisseling 2025/2026 vuurwerkvrij. In Alkmaar werd zwerfafval door het oplaten van ballonnen geschiedenis.

In Breda werd het voorstel aangenomen om de huidige staat van de biodiversiteit te onderzoeken. In Utrecht en Eindhoven werden zowel de klimaatcrisis als de biodiversiteitscrisis uitgeroepen. Arnhem en Zaanstad riepen de klimaatnoodtoestand uit en Haarlem steunde de PvdD-motie over de noodtoestand van de biodiversiteit. Het is dus duidelijk tijd voor actie!

In Rotterdam werd het voorstel van de PvdD aangenomen om per jaar 500 bomen te planten in versteende wijken. Onze fractie in de Utrechtse Heuvelrug kreeg het voor elkaar dat de kap van honderden beuken niet doorging. In Den Haag kregen we steun voor een grotere milieuzone. Groningen verbiedt dankzij de PvdD het gebruik van glyfosaat op eigen gronden. PvdD Buren stelde kritische vragen over recreatieparken in de uiterwaarden.

In Zutphen en Eindhoven werd de motie 'Carnivoor? Geef het door!' aangenomen. In Arnhem kwamen dierenrechten in het coalitieakkoord en in Culemborg werd dierenwelzijn vastgelegd in het evenementenbeleid. Onze Amsterdamse fractie kreeg steun in de raad voor hulp aan dierenhulporganisaties in financiële nood. In Den Bosch werd actiegevoerd tegen de nieuwe vergunning voor dierproefbedrijf Charles River. In Enschede voerden ze ook actie tegen het grootste dierenleedevenement met paarden van Nederland, Military Boekelo.

In Leiden werd aandacht gevraagd voor een gedenkplek voor Keti Koti. In Tilburg werd een voorstel aangenomen voor toegankelijke speelplekken voor iedereen. Onze fractie in Heerlen uitte hun zorgen over de gesloten jeugdzorg. In Pijnacker-Nootdorp zette de fractie zich in voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Dankzij onze fractie in Dordrecht komen er in deze gemeente meer watertappunten.

Waterschappen

In de waterschappen heeft de Partij voor de Dieren zich dit jaar weer ingezet tegen verdroging van natuurgebieden, tegen de wrede en dure muskusrattenjacht en tegen vermaak met dieren zoals hengelen en viswedstrijden. Maar ook voor schoner water, een schonere bodem, visveilige gemalen, diervriendelijke oevers, ecologisch bermbeheer en vergroening.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht stelt dankzij aandringen van de PvdD-fractie de ambities voor het toegankelijk maken van water voor trekvis bij. Ook heeft de fractie de oproep gedaan om als waterschap verantwoordelijkheid te nemen voor de veiligheid van dieren tijdens watersnood.

Het waterschapsbestuur heeft toegezegd dit uit te gaan zoeken. In Wetterskip Fryslân hadden we een mooi succes: er komen zwarte wieken op windmolens om vogelslachtoffers tegen te gaan. Onze fractie van de Brabantse Delta heeft ervoor gezorgd dat biodiversiteit wordt meegenomen als factor in alle adviesnota's.

PvdD waterschap Rivierenland pleegde een kleine verzetsdaad door het college van het waterschap te vragen het contract met het Russische staatsbedrijf Gazprom per direct op te zeggen.

Europees Parlement

In het Europees Parlement zijn er in 2022 mooie successen behaald. Er was een succesvolle start van het Europese burgerinitiatief tegen bont. Samen met de initiatiefnemers Bont voor Dieren, Vietvoeters, World Animal Protection en Dier & Recht willen we een Europawijd verbod op de productie en import van bont bereiken. Meer dan 1 miljoen burgers ondertekenden het initiatief. Dit betekent dat er genoeg handtekeningen zijn opgehaald om officieel behandeld te worden door de Europese Commissie en het Europees Parlement.

PvdD-Europarlementariër Anja Hazekamp drong in Brussel meermaals aan op vrijheid voor EU-landen om gezonde en duurzame producten voordeliger te maken. En met succes! Het Europees Parlement heeft een wijziging van de Europese btw-regels op onder andere groente en fruit goedgekeurd.

Dankzij de inzet van de PvdD wil een grote meerderheid van het Europees Parlement strengere maatregelen tegen handel in bedreigde diersoorten, zoals olifanten, nijlpaarden, tijgers, leeuwen, jaguars en luipaarden. De soorten moeten de hoogst mogelijke internationale beschermingsstatus krijgen, waardoor alle commerciële handel in deze dieren verboden wordt.

Tenslotte is Anja Hazekamp opnieuw verkozen tot vice-voorzitter van de commissie voor Milieu, Volksgezondheid en Voedselveiligheid in het Europees Parlement.

Anja Hazekamp tijdens de lancering van het burgerinitiatief in Amsterdam, samen met programmamaker Lauren Verster

Tot slot

2022 was het jaar waarin we na de gemeenteraadsverkiezingen bijna verdubbelden in het aantal raadszetels, waarin we ons 20-jarig jubileum vierden en waarin de strijd voor dieren, natuur en milieu onverminderd werd voortgezet. Dit is gelukt dankzij de inzet en de betrokkenheid van onze afdelingsbesturen, werkgroepen, medewerkers, volksvertegenwoordigers en honderden actieve leden.

